

THE RADIOGRAPHY OF A TERRIBLE CHILD. TRAIAN T. COȘOVEI

Cristina A. Oprean Cornea

PhD Student, „1 Decembrie 1918” University of Alba Iulia

Abstract: Traian T. Coșovei reminds us of the relationship with his parents, the people who left their mark on his whole life, those who offered him the foundations of his career as a poetry maker, planting this love for the book deep in his heart. From his father he inherited the first love, but also the fine humor, self-irony, through which one notices the always repeated attempt to identify a deep ego, increasingly required by the pressure of temporality.

Apart from his spectacular poems, Coșovei stands out through his lifestyle, from the costume approached and imitated by many others, continuing with the posters of the circle, made with great skill by Coșovei himself, who had a training in painting from the beginning of his life. Nicolae Manolescu himself appreciated that the young man from Coșovei was also a very good cartoonist who made some very beautiful posters for the Monday Cenacle, then, at the beginning of the movement.

Keywords: relationship, parents, terrible, passions, writing.

Scriitura și viața sunt două lumi distincte, dar contigue, iar între elementul biografic și creația literară a lui Coșovei există o legătură al cărei scop este acela de a pune în evidență relația strânsă dintre realul trăit și cel scris, aceasta din urmă constituie reverberația propriei biografii și ideologii. În contextul dat, nu este cu puțință a ne dezbăra totalmente de creația literară și a ne concentra doar pe elementul real, pentru că, îl putem înțelege deplin pe Traian T. Coșovei, „primul poet al generației '80 care a debutat în volum cu *Ninsoarea electrică*”¹, observându-i acțiunile din viața reală și, în paralel, lecturând opera literară.

Astfel, evidențierea aspectului biografic al lui Traian T. Coșovei, cu predilecție, ne îndeamnă să ne îndreptăm atenția spre copilăria, adolescența, tinerețea, viața poetului, cel ce „mărturisea că a avut o copilărie în care lipsurile datorate vremurilor (m-am născut în iarna lui '54) au fost estompate de dragostea până la răsfăț a părinților mei. Tatăl meu a scris o carte de câteva sute de pagini despre mine, mă pot lăuda că sunt printre puținii autori cu biografia completă, de la 1 la 5 ani. Trei luni de zile, cât dura vacanța de vară, tata mă lua cu el în Deltă, prin locuri numai de el știute, ce n-au apărut niciodată pe vreo carte poștală. Ne rătăceam amândoi prin pădurea Letea, pândeam împreună pelicanii, dormeam noaptea pe pontoane plutitoare și mâncam conserve de pateu și brânză topită. Au fost momente sublime.”² Copilăria și primii ani de școală îi petrece la Mogoșoaia, alături de tatăl său, în preajma unor scriitori ce frecventau casa de creație, precum Marin Preda, Fănuș Neagu, Demostene Botez, Sânziana Pop, Nicolae Breban, de care își amintește cu plăcere. Până la 12 ani este foarte apropiat de tatăl său, care și scrie această carte despre el, volum la care poetul face mereu trimitere, apoi, părinții despărțindu-se, este puternic marcat și rămâne alături de mama sa.

¹ Nicolae Manolescu, *Istoria critică a Literaturii Române*, Pitești, Editura Paralela 45, 2008, p. 1327.

² Traian T. Coșovei, *Confesiunile unui poet*, în „Formula AS”, <http://arhiva.formula-as.ro/2009/851/asul-de-inima-45/confesiunile-unui-poet-traian-t-cosovei-10628>, (accesat la data de 10 august 2020).

Apreciem ca fiind deosebit de importante și de relevante aspectele biografice referitoare la primii ani de viață ai poetului „magnetic și boematic, blondul cu ochii verzi, cu o politețe de dandy și o ironie neagresivă”³, detalii cuprinse într-un volum de aproximativ 400 de pagini, al scriitorului Traian Coșovei, respectiv *Cântec să crească băiatul*.⁴ Scriitorul, tatăl, dedică fiului său, sub formă de întâmplări povestite, fiecare dintre valoroasele relatări cu tematică specială, dintre care amintim *Aproape de Băiat*, *Copilul și soarele*, *La grădiniță*, *la cămin*, *În mijlocul viei*, *Jucării*, *Intrarea în Dobrogea* sau *Drumul lung prin soare*.

Traian Coșovei evocă și explică rolul cântecului ritualic descoperit, „un cântec, cu mari, miraculoase puteri și i-am cântat băiatului să crească.”⁵ Cântecul, de fapt, reprezenta o formă supranaturală, „cu puteri uriașe și bune (...) cântam în copilărie pepenilor, pe dealurile încinse de soare. Stăteam de pază în mijlocul câmpului cu pepeni și cântam și mi se părea că ajunși la cântecul meu, pepenii creșteau mai repede și coaja lor prindea strălucire (...) alungam cu cântecele noastre prelungi și subțirate singurătatea (...) cântam să ne auzim unii pe alții, cântam stârniți, tulburați și fericiți de miracolul vieții. (...) De atunci, socotesc, a rămas în mine convingerea și cutezanța că stă în puterea noastră – un cântec care face să crească pepenii, pe dealuri, podgoriile; câmpurile cu grâu, pădurile, orașele cu uzine și cu fabricile lor – lumea toată. Așa am ajuns acum să-i cânt băiatului meu. Și i-am cântat. (...) Nu mai spun cât am luat de la Moreac și câte am descoperit la el! Am stat și l-am vegheat și l-am privit și l-am ascultat mult, și am luat din tresăririle lui, fără să știe.”⁶

Este absolut fabulos modul în care scriitorul Coșovei așterne pe hârtie grija pe care i-a purtat-o fiului său, Traian, legătura uluitoare dintre cei doi, legătură care transcede linia iubirii paterne, care inspiră precum o muză, și care face să poată fi păstrată convingerea că puterea lor este lumea toată: „există acest cântec, trebuie să existe. Cât nu există, îl vom crea. Nu-i toată adevărata poezie a miilor de ani acest cântec uriaș care ajută umanității să se ridice? Așa am răspuns eu acum ca atunci în copilărie, altor cântece de pe pământ; mi-am unit cântecul cu al tuturor tovarășilor mei, lăsându-l să se adauge ca într-un ocean, într-un uriaș cântec de viață și de pace. Cântec de viață și de dragoste de viață, cântec de biruință și de bucurie, cântec de trezie, cântec de luptă și veghe – cântec niciodată cuprins și veșnic dădător de viață.”⁷ Cântecul este un leitmotiv metaforic în titlu și în volumul lui Coșovei tatăl, care sugerează impactul confirmării sentimentului de iubire, cântecul iubirii și al lumii, al vieții, al sensului intră nestingherit și umple cu vraja lui întreaga ființă care, altfel, va tânji tacit să-l răspândească în toate compartimentele activității existenței.

Contextul dat impune o scurtă prezentare a poetului, prozatorului și reporterului Traian Coșovei, tatăl, despre care știm că „s-a născut la data de 24 martie 1921, în comuna Somova din județul Tulcea, într-o familie de pescari.”⁸ Viitorul scriitor urmează studiile liceale în localitatea Tulcea, unde s-a afirmat ca bursier, iar ulterior, acesta finalizează cu succes Facultatea de Litere și Filosofie, din cadrul Universității din București, în perioada 1943 – 1947, devenind astfel licențiat în filologie. Inițial, Traian Coșovei și-a desfășurat activitatea în domenii total diferite față de specializarea de pe diplomă, respectiv agricultură și piscicultură, apoi a devenit profesor și redactor. În lumea literară, scriitorul s-a afirmat ca prozator, poet, reporter, iar spațiul predilect al scrierilor sale fiind chiar Dobrogea, peisajele danubiene, cu sate, dealuri și câmpii, reprezentând inspirația și refugiul care l-au ajutat să dea literaturii române opera valoroasă.

³ Daniel Corbu, *Traian T. Coșovei*, în „Feedback”, <https://en.calameo.com/read/000126273d514bb6bd580>, (accesat la data de 28 august 2020).

⁴ Traian Coșovei, *Cântec să crească băiatul*, București, Editura Tineretului, 1959.

⁵ Traian Coșovei, *op. cit.*, p. 3.

⁶ *Ibidem*, p. 7.

⁷ *Ibidem*, p. 8.

⁸ Aurel Sasu, *Dicționar biografic al literaturii române, A-L*, Pitești, Paralela 45, 2007, p. 401.

„Debutul literar s-a înregistrat în anul 1946, în revista *Lumea* a lui George Călinescu, cu poemul *Femeia din camera obscură*, iar debutul editorial în anul 1950, cu nuvela *La taliane*, inspirată din viața pescarilor de pe mare. Debut editorial în poezie s-a realizat odată cu apariția volumului *Oceanul* (1962).”⁹ Traian Coșovei a menținut colaborări deosebite cu importante reviste literare contemporane, dintre care amintim *Gazeta literară*, *Romania literară*, *Tribuna*, *Familia*, *Flacăra*, *Scânteia*, *Viata Românească*, *Contemporanul*, *Luceafărul* și altele. De asemenea, scriitorul s-a remarcat și prin volumele de poezie, culegeri sau antologii, precum *Pământ etern*¹⁰, *Ca o vatră limba noastră. Poeme dedicate limbii române*¹¹, *Poezia română contemporană*.¹² Se cuvine, deopotrivă, să amintim că ilustrul „Traian Coșovei devine membru al Uniunii Scriitorilor din România, iar în 1955 volumul său de reportaje *Urișul preludivu* este recompensat cu prestigiosul premiu *Alexandru Sahia* al Academiei Române.”¹³

Coșovei tatăl este un scriitor consacrat, care a oferit literaturii române o importante opere literare, diversificate, dintre care amintim „*Dobrogea de aur*, volum care surprinde în câteva sute de pagini, prin intermediul unor reportaje veritabile, evocând locuri și momente inedite din spațiul danubiano-pontic, un adevărat omagiu adus pământului natal, în pofida tributului plătit inerentului realism socialist, impus de epoca în care a trăit și a creat.”¹⁴ Așadar, putem remarca plămui de tonalitate imnică, dar și expresii altelei ale celui mai sobru realism, reportajele, în genere, constituie o specie publicistică pândită de varii pericole. „Neajunsul major îl reprezintă exagerarea, care își face loc fie prin îngrămădirea de amănunte nesemnificative, fie prin gesticulație teatrală neconvingătoare. În ceea ce îl privește, Traian Coșovei păstrează mai întotdeauna un echilibru între caracterul informatic al textului și gradul/modul de implicare a lirismului, dar este de regretat tributul greu pe care l-a plătit el conformismului ideologic al epocii, realismului socialist, fapt care arată cât de nocivă devine, chiar și pentru un talent remarcabil, implicarea în creația literară a extra-artisticului.”¹⁵

Scriitorul s-a stins din viață în 1993, fiind înmormântat creștinește în localitatea Somova, în anul 2021 se împlinesc 100 de ani de la nașterea poetului, prozatorului și reporterului și 66 de ani de la debutul literar în revista lui George Călinescu, *Lumea*.

Relația arhetipală tată-fiu este foarte strânsă și bine conturată în scrierile celor doi. Poetul Traian T. Coșovei are parte de o copilărie frumoasă în care s-a bucurat de libertate, rămânând de-a lungul vieții un spirit liber și nonconformist. Coșovei fiul, însuși, afirmă despre sine că era un copil teribil, dar care știa să citească încă de la vârsta de patru ani, primele debuturi artistice fiind chiar în fața musafirilor familiei, cărora le dicta poeme, „copil fiind, obișnuiam să-i terorizez pe musafirii familiei noastre cu un fel de dicteuri. Le întrerupeam convorbirile, rugându-i să noteze (la trei, patru ani nu știam decât să mâzgălesc hârtiile pe care imprudent, tatăl meu le lăsa la îndemâna mea, un fel de istorioare poetice. Am mai avut un avantaj: tatăl meu mă lăsa să pictez nestingherit pe pereții enormei mele camere (35 m pătrați) în care am locuit până după cutremurul din 1977. Pictam tot felul de compoziții pe care numai naivitatea și imaginația unui copil le putea produce.”¹⁶

Pasiunea și înclinația Moreacului, cum îl alinta chiar tatăl său, pentru cărți și pentru lectură le nutrește de la o vârstă fragedă. Analizând povestirile biografice publicate de Coșovei tatăl, aflăm că Traian, la câțiva ani, vreo trei, „este pasionat după cărți. Cu povestea

⁹ Aurel Sasu, *op. cit.*, p. 401.

¹⁰ Traian Coșovei, *Pământ etern*, București, Editura Minerva, 1982.

¹¹ Traian Coșovei, *Ca o vatră limba noastră. Poeme dedicate limbii române*, București, Editura Eminescu, 1982.

¹² Traian Coșovei, *Poezia română contemporană*, București, Editura pentru literatură, 1964.

¹³ Aurel Sasu, *op. cit.*, p. 402.

¹⁴ Traian Coșovei, *Dobrogea de aur*, București, Editura Eminescu, 1978, p. 4.

¹⁵ Enache Puiu, *Istoria literaturii din Dobrogea*, Constanța, Editura Ex Ponto, 2005, p. 276.

¹⁶ Marin Mincu, *De ce scriu poezie...*, Constanța, Editura Pontica, 1996, p. 28.

asta a cititului suntem obișnuiți. Moreacul este pasionat după cărți, iar mama a devenit un bun lector. La prânz citesc, seara stau și citesc până târziu. Uneori, supărat pe mama că nu vrea să-i mai citească o dată, Moreacul își încarcă toate cărțile în brațe și vine la mine cu lacrimi pe obraji. Nu scap nici eu de citit, însă Moreacului nu-i place cum citesc eu, ia seama că trec prea ușor peste pagini, mă întoarce înapoi de unde am sărit (el știe pe de rost șirul cărților, mă poate controla) și dacă vede că nu sunt de bună credință, se supără, își ia cărțile și pleacă la mama. (...) pentru Moreac cititul a ajuns un viciu și pe cine prinde că intră în casă, pe copiii mai marișori care vin la el, pe toți îi pune să citească și cu mare greu scapă musafirii din mâna lui. Stă lângă cel care îi citește, stă aplecat și el asupra cărții cu poze și urmărește ca un bătrân săcâitor și neîncrezător, urmărește rândurile sau cuvintele și buzele lui se mișcă după glasul celui care citește.”¹⁷

Volumul de povestiri *Cîntec să crească băiatul* constituie o sursă deosebit de importantă cu prețioase informații biografice, o radiografie a primilor ani de viață ai Moreacului, o carte de căpătâi obligatorie și fundamentală pentru realizarea unui studiu monografic amplu, al unui scriitor fantezist și ludic. „Într-o zi, îl aud pe Moreac vorbind singur, în camera lui. (...) Moreacul stă culcat în pat cu fața în sus, cu o carte în mâini și citește cu glas tare. (...) Într-o altă zi, îl aud iarăși pe Moreac vorbind singur în camera lui. Nu mai citea: umbla prin cameră și povestea cu glas tare, se oprea, se încurca și povestea strigând și mai tare; recitea versuri așa cum o auzise pe mama și pune ceva și din felul cum reciteam eu. Va să zică pentru asta o chinuia băiatul nostru pe mama, pentru asta ne prigonea pe toți cu cărțile lui, ca să învețe meșteșugul cititului și acum socotise că l-a învățat și încerca să citească, singur, recita singur, bucuros, fericit și mândru că ne smulsesse și acest secret. (...) Să citească și să deseneze.”¹⁸

Scriitorul Traian T. Coșovei vorbește adesea despre relația cu tatăl său, omul care și-a pus cel mai puternic amprenta asupra vieții sale, cel care i-a pus bazele carierei de făuritor de poezie, sădindu-i adâc în inimă dragostea pentru carte. De la tatăl său a moștenit această primă dragoste, dar și umorul fin, autoironia, vagabondajul liric prin intermediul cărora se remarcă tentativa mereu refăcută de identificare a unui ego profund, tot mai solicitat de presiunea temporalității.

În afara poeziilor sale spectaculoase, Coșovei avea un stil de viață care-l evidenția imediat, începând cu frumoasa costumație, imitată de mulți colegi, deveniți ulterior celebri în plan literar, și continuând cu afișele cenaclului, făcute cu multă pricepere de același Coșovei, care avea antrenament la pictură de pe la începutul vieții sale. Nicolae Manolescu, însuși, aprecia că tânărul Coșovei era și un foarte bun desenator care făcea unele afișe foarte frumoase pentru *Cenaclul de Luni*, atunci, la începuturile mișcării.

Gustul pentru estetic și înclinațiile artistice imagistice, nu doar literare, se justifică și, de fapt, se conturează înaintea vârstei de patru ani. Mama poetului se ocupă în marea majoritate a timpului de dezvoltarea Moreacului, de formarea unor deprinderi încă din fragedă pruncie: „Mamei așa îi era ei sortit, pentru vârsta asta a Moreacului, să citească, să o ia de la capăt cu abecedarul, cu cărțile cu poze, cu cărțile cu povești și să citească mereu. Să citească și să deseneze. Caiete întregi pline cu picturi, cu desene, stăteau risipite peste tot. Când și-a început și această carieră de desenator, mama aproape nu știa să facă un cal sau o mașină. (...) Nu era ușor pentru mama. Eu mai plecam, iar dacă nu plecam, stăteam la masa de lucru sau citeam. Mă trezeau din lectură sau din lucrul meu ei amândoi: unul că s-a săturat de citit și de desenat, celălalt că mai vrea măcar o mașină, măcar o motocicletă (...). Veneam uneori seara, târziu, când îi credeam că dorm de mult. Intram în vârful picioarelor și în liniștea casei auzeam foșnetul paginilor, murmurul mamei citind sau fâșâitul creionului pe

¹⁷ Traian Coșovei, *op. cit.*, p. 331.

¹⁸ Traian Coșovei, *op. cit.*, p. 332.

hârtie, desenând de zor. Stăteau amândoi în pat cu fața în sus (...) cu vraful de cărți și caiete alături, lângă pat.”¹⁹

Universul copilăriei lui Traian T. Coșovei se răsfrânge asupra vieții de adult, cu predilecție asupra textelor poetice, iar relația cu sacrul acestui spațiu al copilăriei se raportează la doi poli, pe de-o parte este cel din care privește, retroactiv, adultul scriitor, iar celălalt cuprinde percepția copilului, însuși. Poetul a avut o copilărie lipsită de griji, lipsită de autoritatea paternă, dar foarte răsfățat și iubit de ambii părinți. Din perspectiva poetului, adultului, copilăria întreagă este un spațiu sacru, de unde provine seva creației și a imaginației, fiind o perioadă care păstrează imaginile fericirii, fără să aibă, neapărat, legătură cu raportarea la divinitate sau la alte aspecte ale transcendentului. Pentru copil, pe de altă parte, sacrul este o dimensiune relevantă a vieții, pe care o explorează și o redefiniște permanent prin intermediul imaginației, alături de cele mai importante ființe, părinții, de care era de nedespărțit.

„Erau nopți frumoase de vară, erau nopți de toamnă limpezi sau nopți posomorâte, viforoase de iarnă (...) mama și Moreacul erau nedespărțiți, cu cărțile lor, cu caietele și hainele lor totdeauna ascuțite și harnice. (...) Îi greu, îi spuneam mamei. Are să fie și mai greu îmi spuneam. Repetăm, luăm totul de la capăt, de la alfabet, o dată cu Moreacul, și mergem așa repetând, trăind încă o dată, încă de zeci de ori toate disciplinele, toată știința, toată cultura. Răzbatem din nou totul, încet cu răbdare. Și uneori verificăm, punem la punct, corectăm și reînnoim noi lucrurile cu care nu mai suntem de acord, care nu se mai potrivesc. Așa, într-o repetiție generală, înnoim mereu, descurcăm, îmbogățim lumea într-un efort veșnic, creăm cu migală sufletul unei epoci care se conturează sub ochii noștri. Și cu mâinile noastre. S-avem grijă.”²⁰ Sufletul generației optzeciste atunci se forma, după cum anticipa Coșovei tatăl, parcă știind ce va crea fiul său pentru literatura română.

În definitiv, părinții Coșovei își asumau, încă din primii ani de viață ai lui Traian, viitorul din acest punct de vedere și contribuiau la formarea și consolidarea societății ulterioare, ei creau cu atenție și migală sufletul unei epoci, prin modul în care își puneau amprenta asupra fiului lor, asupra creșterii acestuia și educației oferite. Acolo, în copilărie și în sânul familiei, era baza dezvoltării meștesugurilor cititului, scrisului și desenatului în cazul lui Traian. Debutul artistic acolo s-a realizat, cu public, precum la cenaclul frecventat ulterior. Cât de bine au anticipat părinții parcursul până dincolo de maturitate al scriitorului, al fiului lor mult iubit.

Odată cu trecerea anilor, copilul teribil, își schimbă preocupările și, din perioada în care intră la școală, se orientează spre construcția de navete spațiale din componente de televizoare și frigider, lucrând în podul casei, spre spaima vecinilor de zgomotul produs. Această inspirație creatoare este înlăturată de locatarii direct deranjați, care rămân, în cele din urmă, și fără cablurile antenelor de televiziune, detalii de care s-a ocupat copilul Traian cu prietenii săi, alături de care a implementat liniștea absolută în casele vecinilor.

Într-un interviu realizat de Mihail Vakulovski, publicat cu titlul *Am scris tot atâtea cărți câte probleme de viață am avut*²¹, Trainate, cum era supranumit poetul, este întrebat dacă se consideră *copilul teribil* al generației sale și este chiar provocat să explice de unde această titulatură. Răspunsul melancolic al poetului vine să edifice originea apelativului, scriitorul afirmând că „nu m-am considerat niciodată un copil teribil. Când eram copil, eram considerat copil problemă la Școala numărul 19 *Clemența* sau, cum îi spun eu, închisoarea de maximă securitate nr. 19, am avut și nota 6 la purtare, ăia au pus ochii pe mine din prima, îmi amintesc, și am o memorie asasină, nu uit pe nimeni, că era prima zi de școală, clasa întâi,

¹⁹ Traian Coșovei, *op. cit.*, p. 332.

²⁰ *Ibidem*, p. 332-333.

²¹ Mihail Vakulovski, *Portret de grup cu generația '80. Interviuuri*, cf. interviu cu T. T. Coșovei, București, Editura Tracus Arte, 2011, p. 227.

abecedare cu câte o floare pe ele, plătite de părinți, și eu, ascuns în ultimul rând, am fluierat, iar învățătoarea a întrebat cine a fluierat, dar eu, nimic, însă m-a turnat un coleg, că era școala de viitori oameni cu vocație în domeniu.”²²

Spirit liber și nonconformist încă din copilărie, Traian T. Coșovei dezvoltă de atunci un vădit cult al prieteniei, al relațiilor de colaborare și cooperare cu semenii de aceeași vârstă, alături de care nutrea un set de interese comun. Sigur că, specific anilor de școală și, îndeosebi, băieților, se întâmplă, adesea, ca aceste prietenii să conducă spre situații nedorite, nepotrivite, astfel că viitorul poet talentat, a cărui operă se distinge prin originalitate încă de la primul volum, capabil să dezbată cu spirit critic propriile creații și nu doar, afirma despre sine și accepta că a avut o perioadă de rebeliune, considerat fiind un copil rău: „Am fost un copil rău, mă înhăitaseam cu fripții, unii, care, la 10-12 ani, băteau cartierele, se cafeau în parcul Icoanei, unul a spart Biserica Italiană și a furat icoane, altul a trecut Dunărea înot în Iugoslavia și, de foame, s-a întors și l-au și prins (...) tăiam firele de la antenele vecinilor din răzbunare că nu ne lăsau să ne facem corturi pe acoperiș, dădeam cu carbid în borcane de sticlă, până l-au dus pe unul la spital că i-a explodat proiectilul în față, jucam tenis cu mingi de nămol, că alea normale nu spărgeau destul de bine geamurile, schimbam ciunga din gură în gură, băteam mingea până seara târziu și mai treceam și pe la magazinul Unic, de unde furam lei de plastic de la sticlele de Gin Gordon’s, știam toate subteranele și acoperișurile din Blocul Rosu, la subsol era un garaj al securității, Blocul Verde, Blocul Scala, un joc de-a hoții și vardiștii începea la opt dimineața și se termina la zece seara (...) aș mai juca și acum un hoții și vardiștii, dacă n-au sudat ăștia capacele de canal.”²³

Un moment realmente marcant îl constituie despărțirea părinților săi, atunci când adolescentul Traian avea 12 ani, acesta a reușit să depășească perioada cufundându-se în lectură și frecventând bibliotecile. Un tărâm uimitor în care se pierdea în lumea cărților era chiar Libraria Sadoveanu, locul unde își câștigase renumele de adolescent grozav, teribil. Tema copilului teribil este adusă în discuție și în volumul *Mahalaua de azi pe mâine. Bad boy* îi spune Coșovei, „am fost un copil rău. Cu ziare vechi mi-am împachetat sandvișul de la mama,/ cu ziare vechi mi-am luminat viața ca să-mi vad viitorul până la capăt [...] Sunt copilul care a descoperit alcoolul și uitarea.”²⁴

Traian T. Coșovei avea înclinații vădite spre pictură, de unde și încercarea nereușită, în cele din urmă, de a accede la o facultate de profil. Se orientează, ulterior, spre teatrologie, însă locurile erau limitate acolo, prin urmare, planul de pe urmă este chiar participarea la admiterea organizată de Facultatea de Litere. Intră printre primii și nu regretă alegerea făcută. După cum relatează regretatul jurnalist, Horia Tabacu, la acea vreme, admiterea într-o facultate era deosebit de importantă, dar atunci acesta era dublată și de frică. „Pe noi, băieții, ne lua în armată (un an și patru luni), dacă nu intram. Eu și toți colegii mei nu prea ne pricepeam la armată, dar, din auzite, știam că nu este ceva bun. Și din acest motiv învățam. Doi dintre meditorii mei erau foști deținuți politici. Toți au murit, de mult. Dând filmul înapoi, cu precizarea că le sunt îndatorat, pentru că m-au învățat ceva, securistul a fost cel mai slab. Foștii deținuți politici visau gramatică română (cred că ești de acord Traian T. Coșovei, colegul de meditații?) și franceză, iar puțin (nu o să știi niciodată cât) se muta și în mintea elevilor.”²⁵ Despre cei doi știm că s-au întâlnit în anii 1971, când „faceam împreună meditații la gramatică, de două ori pe săptămână, undeva pe Bulevardul *I Mai*, pe lângă Piața *Filantropia*, cu profesorul Radu Mihăescu. Acesta apare în cartea lui Adrian Marino *Viața*

²² *Ibidem*, p. 227.

²³ Mihail Vakulovski, *op. cit.*, p. 227.

²⁴ Traian T. Coșovei, *Mahalaua de azi pe mâine*, (împreună cu Dan Mircea Cipariu), București, Editura Vinea, 2000, p. 12.

²⁵ Horia TABACU, *Portret al lui Traian T Coșovei la tinerețe*, în „*EVENTIMENTUL ZILEI*”, <https://evz.ro/portret-al-lui-traian-t-cosovei-la-tinerete-1074941.html>, (accesat la data de 12 iulie 2019).

unui om singur și foarte târziu, cu mult după moartea lui și eu, și Traian am aflat că el fusese un important deținut politic de la Canal, deportat în Bărăgan. Pentru că locuiam în zona Universității, foarte aproape unul de altul mergeam la meditații împreună și ne-am împrietenit. În anul 1973 ne-am trezit colegi la Facultatea de limba și literatura română, după un examen de admitere destul de dificil pe care el l-a luat cu note foarte bune.”²⁶

Știm despre poetul Traian T. Coșovei că, pentru acesta, perioada adolescenței dezvăluie înclinații către construcția de nave spațiale din piese ale electrocasnicelor, lucrând în podul casei, iar ulterior se îndreaptă spre pictură cu dorința de a urma arhitectura. Pe aceasta din urmă este nevoit să o abandoneze din lipsa de cunoștințe în domeniul științelor exacte. Poetul este atras, apoi, de teatru, dar în cele din urmă simte chemarea spre literatură și poezie, și după ce absolvă liceul în București, în anul 1973, se înscrie la secția de filologie a Universității bucureștene pe care o absolvă în 1978 cu o lucrare despre Beat Generation²⁷, poezia americană contemporană.

„Traian locuia la parterul unei vile în spatele Ambasadei americane. Camera în care își primea colegii era imensă și luxoasă. Avea și magnetofon și casetofon și blugi (chiar și geacă) și ceas subacvatic, adică tot ce, la vremea respectivă, putea visa un tânăr. Se ocupa cu muzica și era un fel de disk-jockey prin diverse cluburi, câte existau atunci. Tatăl lui era un scriitor pe care toți îl învățasem la școală și el copilărise pe la case de creație în anturajul celor mai importanți poeți și prozatori din timpul respectiv. Față de majoritatea colegilor, care stăteau la cămin și trăiau auster, Traian avea de toate și le împărțea cu oricine. Se bucura de mult succes la femei și profita din plin de el. Deși părea un fel de dandy, șmecher și superficial, foarte la zi cu tot ce era la modă în occident, excesiv de ironic și bon viveur, la un moment dat el a surprins pe toată lumea cu versurile pe care le scria.”²⁸ Știm despre Traian că a pătruns în lumea fascinantă a poeziei și a rămas acolo pentru totdeauna. „Foarte tânăr, avea oportunități nelimitate în zona relațiilor umane. Cunoștea multă lume și se făcea plăcut fără să depună eforturi. După decembrie 1989 și nu numai, ar fi putut lesne să se așeze în fruntea scriitorilor sau să se cuibărească în locuri călduțe mai ales pentru că ani de zile a fost considerat cel mai important poet tânăr și nu s-a atins niciodată de politic. Avea ușurința micilor afaceri însă le-a lăsat să treacă pe lângă el. Nu l-a interesat decât poezia. Cred că este singurul de acest gen din toată generația lui.”²⁹

BIBLIOGRAPHY

- Cosovei, Traian T., *Confesiunile unui poet*, în „Formula AS”, <http://arhiva.formula-as.ro/2009/851/asul-de-inima-45/confesiunile-unui-poet-traian-t-cosovei-10628>, (accesat la data de 10 august 2020).
- David, Emilia, *Poezia Generației '80: intertextualitate și „performance”*, București, Editura MLR, 2016.
- Diaconu, Mircea A., *Poezia postmodernă*, Brașov, Editura Aula, 2002.
- Leahu, Nicolae, *Poezia generației '80*, București, Editura Cartier, 2000.
- Lefter, Ion Bogdan, *Flashback 1985. Începuturile noii poezii*, Editura Paralela 45, Pitești, 2005.
- Lefter, Ion Bogdan, *Postmodernism. Din dosarul unei „bătălii” culturale*, Pitești, Paralela 45, 2000.

²⁶ *Ibidem*, (accesat la data de 12 iulie 2019).

²⁷ Aurel Sasu, *op. cit.*, p. 401.

²⁸ Horia TABACU, *art. cit.*, (accesat la data de 12 iulie 2019).

²⁹ *Ibidem*, (accesat la data de 12 iulie 2019).

- Lefter, Ion Bogdan, *Recapitularea modernității*, Pitești, Editura Paralela 45, 2000.
- Malraux, André, *Les Voix du Silence*, Paris, Editura Gallimard, 1953.
- Manolescu, Ion, *Videologia. O teorie tehnoculturală a imaginii globale*, Iași, Editura Polirom, 2003.
- Manolescu, Nicolae, *Despre poezie*, București, Editura Cartea Românească, 1987.
- Manolescu, Nicolae, *Literatură română postbelică. Lista lui Manolescu*, vol. I, Poezia, Brașov, Editura Aula, 2001.
- Manolescu, Nicolae, *Literatură română postbelică, vol III*, Brașov, Editura Aula, 2001.
- Manolescu, Nicolae, *Literatură română postbelică. Lista lui Manolescu, vol. I, Poezia*, Brașov, Editura Aula, 2001.
- Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a Literaturii Române*, Pitești, Editura Paralela 45, 2008.
- Manolescu, Nicolae, *Istoria literaturii române pe înțelesul celor care citesc*, Pitești, Editura Paralela 45, 2014.
- Mincu, Marin, *De ce scriu poezie...*, Constanța, Editura Pontica, 1996.
- Preda, Sorin, *Poetul Traian T. Coșovei la 50 de ani. „Fără poezie și fără sentimente, lumea ar fi o tobă de tinichea”*, în „FORMULA AS”, <http://arhiva.formula-as.ro/2005/697/diverse-13/traian-t-cosovei-6606>, (accesat la data de 10 mai 2018).
- Puiu, Enache, *Istoria literaturii din Dobrogea*, Constanța, Editura Ex Ponto, 2005.
- Sasu, Aurel, *Dicționar biografic al literaturii române, A-L*, Pitești, Paralela 45, 2007.
- Simion, Eugen, *Scriitori români de azi IV*, București, Editura Cartea Românească, 1989.
- Ștefănescu, Alex, *Istoria literaturii române contemporane*, București, Editura Mașina de scris, 2005.
- Stoicescu, Bogdan, *Convorbiri la lumina gândului*, Ploiești, Editura Libertas, 2006.
- Țeposu, Radu G., *Istoria tragică & grotescă a întunecatului deceniu literar nouă*, Ediția a III-a, prefață de Al. Cistelean, București, Editura Cartea Românească, 1996.
- Tupan, Maria-Ana, *Discursul postmodern*, București, Editura Cartea Românească, 2002.
- Tupan, Maria-Ana, *Teoria și practica literaturii la început de mileniu*,
- Tabacu, Horia, *Portret al lui Traian T Coșovei la tinerețe*, în „Evenimentul zilei”, <https://evz.ro/portret-al-lui-traian-t-cosovei-la-tinerete-1074941.html>, (accesat la data de 12 iulie 2019).
- Ungureanu, Cornel, *Geografia literaturii române, azi. Vol. 1: Muntenia*, Pitești, Editura Paralela 45, 2003.
- Vakulovski, Mihail, *Portret de grup cu generația '80. Interviuri, cf. interviu cu T. T. Coșovei*, București, Editura Tracus Arte, 2011.